

Naturmål for Svinklovene

Dato for udarbejdelse: 25/08 2025

Dato for gennemgang med forpagter: xx/xx 20xx

Formål med dokumentet "Naturmål"

Formålet med forvaltning af arealet er at fremme og udvikle naturværdien og biodiversiteten, samtidig med at friluftslivets muligheder sikres, samt at landskabselementer og kulturhistorie bevares.

Naturmål:

- udarbejdes med henblik på at styrke dialogen mellem Naturstyrelsen og arealets forpagter/dyreholder.
- beskriver hvad forpagterens/dyreholderens indsats skal bidrage til, således at forpagter/dyreholder får indsigt i det konkrete formål med forvaltningen af arealet og derved aktivt kan bidrage til at fremme arealets naturværdier.
- tager udgangspunkt i de relevante planer for området herunder driftsplaner, Natura 2000-plejeplaner og fredningskendelser.

Lokalitet

Svinklovene, forpagtning 36-0179

Skov: Svinkløv plantage

Naturstyrelsen

36-0179

Udarbejdet af: Smilla Nygård Ussing
Dato: d. 15/12/2025
Projektion: EPSG:25832
UTM zone: ETRS89 / UTM zone 32N

Signaturforklaring

Forpagtning

Anlæg - Punkt

Andet

Drikkested

Led

Formålet med naturforvaltningen på arealet

Formålet med naturforvaltningen på arealet, er at sikre betingelserne for de varierede strukturer i landskabet, som danner grobund for det særligt artsrige plante- og urtesamfund, som Svinkløvene er hjemsted for. Aldersvariation i dværgbuske, "hestestier", knoldkær, bare sandflader og tuedannelse, er alle strukturer som kan erkendes på arealet i dag. Disse strukturer er alle betinget af vedvarende græsning med robuste dyr, som er i stand til at bevæge sig rundt på stejle skrænter. Med den udvidede hegnslinje inddrages desuden en del af Svinkløv plantage, bestående af både løv- og nåletræer, som skal bidrage til områdets diversitet ved at bryde linjerne i landskabet og skabe en mere glidende overgang mellem lysåben og skovdækket natur. På den måde vil arter tilknyttet kratskov og bryn også tilgodeses på arealet. Inddragelsen af skov i hegningen, vil desuden betyde forbedrede forhold for de græssende dyr på arealet.

Tilstand

Svinkløvenes markante geologi med stejle, kløftede skrænter vidner om en fjern fortid, hvor Svinkløv og dele af Kollerup Plantage lå som en ø af skrivekridt i stenalderhavet. Regnvandet har siden opløst det bløde skrivekridt og skabt bakkernes karakteristiske, kammede profil. Istidens gletsjere og senere tiders flyvesand har tilføjet nye jordlag, og sammen med det blottede kridt og det varierede landskab danner de en mosaik af naturtyper, som i dag rummer et rigt dyre- og planteliv.

Området er en del af Natura 2000 område nr. 13 Svinkløv Klitplantage og Grønne Strand, som er specielt udpeget for at beskytte de store og sammenhængende arealer med klitnaturtyper. Grå/grøn klit, klithede, havtornklit, grårisklit, enebærklit, kalkoverdrev og kildevæld er de habitatnaturtyper som findes på arealet. Hovedparten af klitnaturtyperne er i god/høj tilstand, hvor der ses en relativt god lav dækning af vedplanter og hvor urter som Blodrød storkenæb og Klit-svingel trives. Hedelyngen har en god aldersvariation, da forstyrrelsen fra græsningsdyrene danner blottet sand hvor ny lyng kan spire. De bare sandflader skaber også gode betingelser for arter som Sandskæg og Krat-fladbælg. Dog er ca. 1/3 i moderat/ringe/dårlig tilstand. Det skyldes især tilgroning med vedplanter og invasive arter, især Rynket rose. Tilgroningen og forekomsten af Rynket rose ses især på de stejle skrænter, hvor terrænet besværliggør dyrenes fremkommelighed.

Kalkoverdrevet er i god tilstand, uden invasive arter og med et lavt græs- og urtedække hvor et passende græsningstryk giver plads til arter som Hulkravet kodriver, Dunet vejbred, Hjortetunge, Almindelig mælkeurt og Blågrøn star. Grundet dyrenes hyppige færdsel på kalkknoldene, er der dannet hestestier, som skaber variation i landskabet.

Kildevældene, som løber ud mellem furerne i bakkedragene er overvejende i god/høj tilstand. På de bedste lokaliteter ses det tydeligt hvordan de græssende dyr, med deres tråd, har dannet strukturen knoldkær, som giver et særligt artsrigt miljø. Den ujævne tekstur og de forskellige fugtighedsforhold skaber mange nicher for sjældne arter som Vibefedt, Stjernestar, Fin siv, Udspærret tørvemos, Benbræk og kærtrehage. På de områder hvor kildevældene er i moderat/ringe tilstand, er det tydeligt, at u fremkommeligheden for dyrene har betydet at vældene er vokset til i vedplanter. De tilvoksede kildevæld er dog en naturlig tilstand, som giver plads til andre arter.

Hele arealet er desuden udpeget som §3 beskyttet hede eller overdrev, med undtagelse af den ny indhegnede skov.

Særlige forhold

Forpagtningsarealet er en del af et dynamisk og foranderligt landskab. Grundet skred langs skrænterne, er hegnet enkelte steder flyttet op på bakkedragene.

Området er meget besøgt grundet de storslåede udsigter fra bakketoppene. Der er desuden frahegnet trappegange op langs skrænterne, til rekreativt brug

Fokusarter og/eller struktur

Art: Benbræk

Foto: Smilla Ussing

Indsæt tekst: På billedet ses Benbræk. En lysende gul blomst som kun ses på meget næringsfattig fugtig bund. Den vokser ved højmoser og som her i kildevæld, hvor græsning er essentiel for at give blomsten lysåbne forhold at vokse i.

Art: Benbræk

Foto: Smilla Ussing

På Billedet vises Kratfladbælg, som er en nøjsom art der kræver næringsfattige forhold. Kratfladbælg er især genkendelig på dens helt sorte bælg efter blomstring. På billedet ses desuden ung Hedelyng, Håret Høgeurt, Klitrose og Almindelig kongepen. Mangfoldigheden af bredbladede urter, og den unge lyng, illustrerer hvordan forstyrrelser og lysåbne forhold skaber plads til mange arter.

Art: Blodrød Storkenæb

Foto: Smilla Ussing

På billedet ses Blodrød Storkenæb som er en karakteristisk plante for klitnaturen, hvor den især trives på skrænterne, som er karakteristiske for Svinklovenes landskab.

Struktur: Hestetier

Foto: Smilla Ussing

På billedet ses strukturen dyrestier, som opstår når græsningsdyr bevæger sig på tværs af bakke­dragene. Denne struktur skaber variation i mikrotopografien og vidner om kontinuitet i forvaltningen af området.

Struktur: Knoldkær

Foto: Smilla Ussing

På billedet ses strukturen knoldkær, som dannes når græssende dyr, ved deres

Art: Vibefedt

Foto: Smilla Ussing

Vibefedt er en insektædende plante som kræver meget næringsfattige forhold. Den vokser i fugtige miljøer

tråd, former knolde og små lavninger i et væld. Strukturen giver et særligt artsrigt miljø. Den ujævne tekstur og de forskellige fugtighedsforhold skaber mange nicher for sjældne arter. Strukturen ses på flere af kildevældene på arealet, og er ønskværdig for de fugtige furer på forpagtningsarealet.

ofte med næringsfattigt vand i bevægelse. Vibefedt er desuden en plante som trives rigtig godt i de fugtighedsgradierter som er til stede i knoldkær. Arten blev fundet i et af kildevældene i den nordligste hegning, hvor strukturen knoldkær var meget fremtrædende. Det er ønskværdigt at den spreder sig til flere af vældene på arealet

Beskyttelse, arealudpegning og registreringer

Lokalitet	Naturværdi	International beskyttelse	National beskyttelse (NBL §3, fortidsminder mm.)	Fredning og/eller reservat
Svinklovene	Lokal bioscore: 7-15	Natura 2000: Svinkløv Klitplantage og Grønne Strand, Natura 2000 område nr. 13 Habitatnaturtyper på arealet: Grå/grøn klit, klithede, havtornklit, grårisklit og enebærklit	§ 3 beskyttet hede og overdrev	Ingen fredning
	HNV: 5-12	Bilag IV: Ja - Markfirben		

Driftshistorie

Området ved svinklovene har grundet landskabets udformning aldrig været dyrket.

Forvaltningstiltag (indtastes i forpagtningsdatabase)

Lokalitet	Græsnings-tryk SK/ha	Dyre-racer	Tilskuds-fordring ja/nej - lokalitet	Tidspunkt for indsats ved udbinding brug: sommer, vinter, helårsgræsning	Andre indsatser brand, rydning, slæt, vandstandsforhold

<i>Swinklovene</i>	<i>0,2 SK/ha</i>	<i>Heste og/eller kvæg (terræn- gående)</i>	<i>Nej</i>	<i>Sommergræsning</i>	<i>Nedskæring af Invasive nåletræsarter</i>
--------------------	------------------	---	------------	-----------------------	---

Evt. Planteliste - indikator for naturtilstand

Disse arter, som indikerer god naturtilstand på lysåbne naturtyper, er fundet på arealet (arter med score mellem 4 og 7). Derudover findes følgende invasive og/eller problemarter (score -1).

Se appendiks 1 i Fredshavn et al (2012). Naturstyrelsens registreringsprojekt 2011-13.

<https://mst.dk/media/114434/tekniskanvisningtilfeltregistrering.pdf> og

Fredshavn, J.R. & Ejrnæs, R. (2007). Beregning af naturtilstand.

https://www.dmu.dk/Pub/FR599_2udgave.pdf

Art	Score
<i>Smalbladet Mangeløv</i>	
<i>Benbræk</i>	
<i>Angelik</i>	
<i>Tormentil</i>	
<i>Klitrose</i>	
<i>Krat-fladbælg</i>	
<i>Vibefedt</i>	
<i>Kærtrehage</i>	
<i>Stjernestar</i>	
<i>Smalbladet Kæruld</i>	
<i>Hjortetunge</i>	
<i>Blodrød Storkenæb</i>	
<i>Engelsød</i>	

Art	Score
<i>Rynket Rose</i>	
<i>Sitkagran</i>	
<i>Contortafyr</i>	

Evaluerings (ved næste revision af forpagtningsaftale- max 5 år)

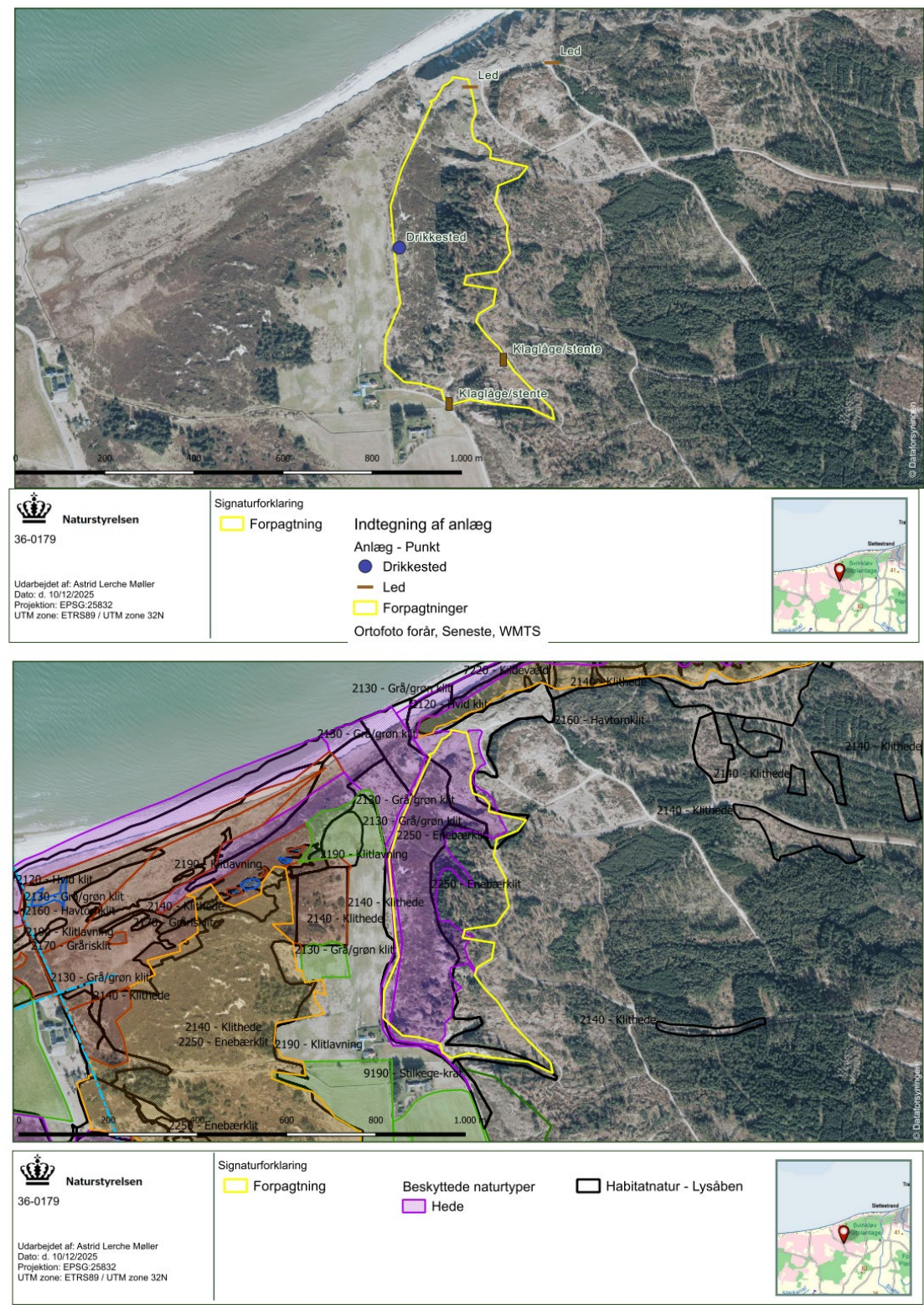
Emne	Opnåelse	Beskrivelse
Er beskrevne indsatser gennemført?	<i>Ja/nej/delvis</i>	
Er beskrevne målsætninger opnået?	<i>Ja/nej/delvis</i>	
Er der nye trusler eller problematikker identificeret?	<i>Ja/nej</i>	<i>Beskriv</i>
HNV eller bioscore stabil eller forbedret?	<i>Ja/nej</i>	
Hvis Natura 2000, er naturtilstanden jfr. NOVANA af rapporteringen forbedret?	<i>Hvis relevant</i>	
Skal arealets målsætning eller virkemidler revideres?	<i>Ja/nej</i>	
Er nye sjældne eller beskyttede arter registreret på arealet?	<i>Ja/nej</i>	<i>Hvis ja hvilke</i>

I hvilket omfang er indikatorer for god naturtilstand tilstede?	<i>Eksempelvis bar jord, tuer, mos, krat, naturlig hydrologi mv.</i>	
Er forvaltningstiltag beskrevet i naturmål revideret efter udbudsrunderen?	<i>Ja/nej</i>	
Andet		

Bilag

Kort

Vestlige indhegning

Østlige indhegning

